

โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ไฟป่าและหมอกควัน องค์การบริหารส่วนตำบลยาบี

๑. หลักการและเหตุผล

ตามที่กระทรวงมหาดไทยและกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นได้แจ้งแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM๒.๕) ไฟป่าและหมอกควัน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยการสร้างการรับรู้ให้กับประชาชนถึงสถานการณ์ค่าฝุ่นละอองในพื้นที่การดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการระงับเหตุรำคาญและระงับการลักลอบเผาในที่โล่ง เมาป่า และพืชไร่ต่าง ๆ โดยบูรณาการการมีส่วนร่วมในการเข้าระงับเหตุรำคาญร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่และเตรียมความพร้อมตั้งงบประมาณรายจ่ายเพื่อเป็นการช่วยเหลือและเยียวยาประชาชนที่ได้รับผลกระทบ

การแก้ปัญหา PM๒.๕ ให้ได้ผลจำเป็นต้องทำความเข้าใจเรื่องสาเหตุต่าง ๆ ที่สลับซับซ้อน ตั้งแต่สาเหตุด้านระบบการผลิตทั้งในภาคเกษตร โรงไฟฟ้า การขนส่ง และโรงงานอุตสาหกรรม พฤติกรรมของคนในเมืองและเกษตรกร ข้อจำกัดและจุดอ่อนของนโยบายและแนวทางการแก้ปัญหาของรัฐ และข้อจำกัดด้านการเมือง เป็นต้นในเขตชนบท การเผาส่วนใหญ่เกิดในป่าผลัดใบ (มากกว่า ๖๕ %) รองลงมาคือป่าไม่ผลัดใบ และพื้นที่การเกษตร จุดที่เผาส่วนใหญ่ห่างจากหมู่บ้านและชุมชน มักเกิดในบริเวณใกล้ป่าสงวนมากกว่าป่าอนุรักษ์ แม้แต่ในพื้นที่ที่มีสาเหตุและช่วงเวลาของการเผาแตกต่างกันไป แต่ก็มีสาเหตุร่วมกันคือ การเผาวัสดุการเกษตร เผาเพื่อเตรียมทำไร่ หางของป่า จับจองพื้นที่ หรือเพื่อจัดการพื้นที่ป่ากร้าง ทั้งนี้สาเหตุเชิงซ้อนมีหลายมิติ อาทิ ภูมิประเทศ ภูมิอากาศ อาชีพ (หาของป่ามีรายได้ดีกว่าทำเกษตร) ความยากจน ขาดแรงงาน วัฒนธรรม หรือรสนิยมชอบกินของป่า ขาดเทคโนโลยีที่เป็นไปได้สำหรับการปรับเปลี่ยนชนิดพืชจากข้าวโพด รวมทั้งเทคโนโลยีการจัดการวัสดุการเกษตรที่มีต้นทุนต่ำกว่าการเผา (ศุทธิณี ดนตรี, ๒๕๕๖) รวมทั้งปัญหาด้านการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของเกษตรกรอีกด้วย

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น องค์การบริหารส่วนตำบลยาบี จึงได้จัดทำโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM๒.๕) ไฟป่าและหมอกควันองค์การบริหารส่วนตำบลยาบี ขึ้น เพื่อบรรณงค์ให้ประชาชนในพื้นที่ตำบลยาบีลดการเผาป่าหรือนาไร่ สร้างจิตสำนึกให้ประชาชนในเรื่องสิ่งแวดล้อม และเพื่อรณรงค์ป้องกัน และแก้ปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM๒.๕ ในพื้นที่ตำบลยาบี

๒. วัตถุประสงค์ของโครงการ

- ๒.๑ เพื่อบรรณงค์ให้ประชาชนในพื้นที่ตำบลยาบีลดการเผาป่าหรือนาไร่
- ๒.๒ เพื่อบรรณงค์ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม
- ๒.๓ เพื่อบรรณงค์และป้องกันปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM๒.๕

๓. เป้าหมายผู้เข้าร่วมกิจกรรม

ประชาชนในพื้นที่ตำบลยาบี จำนวน ๑,๐๐๐ คน

๔. วิธีการดำเนินโครงการ

- ๔.๑ วางแผนการดำเนินการจัดกิจกรรม
- ๔.๒ กำหนดหลักสูตรในการจัดกิจกรรม
- ๔.๓ จัดทำโครงการเพื่อเสนอขออนุมัติ
- ๔.๔ จัดกิจกรรมตามกำหนดการ
- ๔.๕ สรุปผลการจัดกิจกรรม

/๔.วิธีดำเนินการ...

๕.ระยะเวลาดำเนินการ

ระหว่างเดือน ตุลาคม ๒๕๖๖ - กันยายน ๒๕๖๗

๖.สถานที่ดำเนินการ

หมู่ที่ ๑ , ๒ ,๓, ๔, ๕ และ หมู่ที่ ๖ ตำบลยาบี อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี

๗.งบประมาณ

ไม่มีการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ

๘.ผู้รับผิดชอบโครงการ

องค์การบริหารส่วนตำบลยาบี อำเภอหนองจิกจังหวัดปัตตานี

๙.ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๙.๑ ประชาชนในพื้นที่ตำบลยาบี ลดการเผาป่าหรือ นาร้าง

๙.๒ ประชาชนมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น

๙.๓ ปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM ๒.๕ ในพื้นที่ตำบลยาบี ลดลง

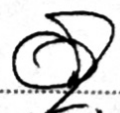
๑๐.การติดตามและการประเมินผลจากการสังเกต

๑๐.๑. ติดตามปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM๒.๕ ปัญหาไฟป่าและหมอกควันและไฟป่า ในพื้นที่ตำบลยาบี

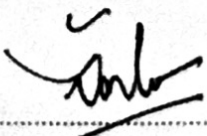
๑๑. ผู้เขียนโครงการ

(ลงชื่อ).....
(น.ส.จัสมิต มุมินรุ่งเรืองเดช)
นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ

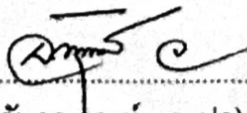
๑๒.ผู้เสนอโครงการ

(ลงชื่อ).....
(นางสาวอสิณา ประมวลการ)
หัวหน้าสำนักปลัด

๑๓.ผู้เห็นชอบโครงการ

(ลงชื่อ).....
(นายจักรพงษ์ อดุลรัส)
ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล

๑๔.ผู้อนุมัติโครงการ

(ลงชื่อ).....
(นายอับดุลเลาะห์ เจะปอ)
นายกองค์การบริหารส่วนตำบลยาบี

**แผนการจัดกิจกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM ๒.๕ และไฟฟ้าหมอกควัน
องค์การบริหารส่วนตำบลยาบี อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี**

ลำดับ ที่	แผนงาน/โครงการ	ระยะเวลาดำเนินงาน	หน่วยงาน รับผิดชอบ	หมายเหตุ
๑.	ทำความสะอาดถนน ล้างถนนและทางเท้า	ตุลาคม ๒๕๖๖ – กันยายน ๒๕๖๗	สำนักปลัด	
๒.	การปรับปรุงผิวถนนที่ชำรุดเพื่อลดปัญหา ฝุ่นจากการจราจร	ตุลาคม ๒๕๖๖ – กันยายน ๒๕๖๗	กองช่าง	
๓.	การให้ความรู้แกนนำชุมชนลดมลพิษจาก การเผาในที่โล่ง	ตุลาคม ๒๕๖๖ – กันยายน ๒๕๖๗	สำนักปลัด	
๔.	การให้ความรู้กับเด็กและเยาวชน ใน สถานศึกษาในพื้นที่ อบต.ยาบี เรื่อง ปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM ๒.๕ และไฟฟ้าหมอกควัน	ตุลาคม ๒๕๖๖ – กันยายน ๒๕๖๗	สำนักปลัด	
๔.	ซักซ้อมแผนการเผชิญเหตุเมื่อเกิดไฟไหม้ หรือไฟฟ้าในพื้นที่ตำบลยาบี	ตุลาคม ๒๕๖๖ – กันยายน ๒๕๖๗	สำนักปลัด	
๔.	จัดกิจกรรมเพิ่มพื้นที่สีเขียว(ปลูกต้นไม้ ต่างๆ)	ตุลาคม ๒๕๖๖ – กันยายน ๒๕๖๗	สำนักปลัด	
๕.	การประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูล ใน ช่องทางต่างๆ -แผ่นพับ ใบปลิว -ติดตั้งป้ายรณรงค์ปลูกจิตสำนึกห้าม เผาป่า/นาร้าง -เว็บไซต์ อบต.ยาบี	ตุลาคม ๒๕๖๖ – กันยายน ๒๕๖๗	สำนักปลัด	

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลยาบี โทร./โทรสาร ๐-๗๓๓๓-๐๙๗๙

ที่ ปน ๗๘๓๐๑/-

วันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๖๗

เรื่อง รายงานผลการดำเนินโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM๒.๕) ไฟป่าและหมอกควัน
องค์การบริหารส่วนตำบลยาบี

เรียน นายกองค์การบริหารส่วนตำบลยาบี

ด้วยสำนักงานปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลยาบี ได้จัดทำโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM๒.๕) ไฟป่าและหมอกควันองค์การบริหารส่วนตำบลยาบี โดย ประกอบด้วย กิจกรรมทำความสะอาดถนน
ล้างถนน และทางเท้าการปรับปรุงผิวถนนที่ชำรุดเพื่อลดปัญหาฝุ่นจากการจราจร การให้ความรู้แกนนำชุมชนลด
มลพิษจากการเผาในที่โล่งจัดกิจกรรมเพิ่มพื้นที่สีเขียว(ปลูกต้นไม้ต่างๆ) การประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูล ในช่องทาง
ต่างๆ เช่น แผ่นพับ ใบบลิ้วเว็บไซต์ อบรมฯลฯ ติดตั้งป้ายรณรงค์ปลูกจิตสำนึกโดยมีกำหนดจัดกิจกรรมในห้วงเดือน
ตุลาคม ๒๕๖๖- เดือนกันยายน ๒๕๖๗ นั้น

บัดนี้ได้ดำเนินการจัดโครงการดังกล่าวเป็นที่เรียบร้อยแล้ว สำนักงานปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลยาบี จึง
ขอรายงานผลการดำเนินงานโครงการดังรายละเอียดที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ลงชื่อ.....

(นางสาวจัสมีล มุมินรุ่งเรืองเดช)

นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ

ความเห็นหัวหน้าสำนักปลัด - เห็นชอบ

ลงชื่อ.....

(นางสาวอลิษา ประมวลการ)

หัวหน้าสำนักปลัด

ความเห็นปลัด อบต. เห็นชอบ

ลงชื่อ.....

(นายจักรพงษ์ อุดลรัส)

ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลยาบี

ความเห็น นายก อบต. เห็นชอบ

ลงชื่อ.....

(นายอัฒลเสาะห์ เจะปอ)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลยาบี

รายงานผลการดำเนินงาน

โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM_{2.5}) ไฟป่าและหมอกควันองค์การบริหารส่วนตำบลยาบี

๑. หลักการและเหตุผล

ตามที่กระทรวงมหาดไทยและกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นได้แจ้งแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM_{2.5}) ไฟป่าและหมอกควัน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยการสร้างการรับรู้ให้กับประชาชนถึงสถานการณ์ค่าฝุ่นละอองในพื้นที่การดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการระงับเหตุรำคาญและระงับการลักลอบเผาในที่โล่ง เมาป่า และพืชไร่ต่าง ๆ โดยบูรณาการการมีส่วนร่วมในการเข้าระงับเหตุรำคาญร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่และเตรียมความพร้อมตั้งงบประมาณรายจ่ายเพื่อเป็นการช่วยเหลือและเยียวยาประชาชนที่ได้รับผลกระทบ

การแก้ปัญหา PM_{2.5} ให้ได้ผลจำเป็นต้องทำความเข้าใจเรื่องสาเหตุต่าง ๆ ที่สลับซับซ้อน ตั้งแต่สาเหตุด้านระบบการผลิตทั้งในภาคเกษตร โรงไฟฟ้า การขนส่ง และโรงงานอุตสาหกรรม พฤติกรรมของคนในเมืองและเกษตรกรข้อจำกัดและจุดอ่อนของนโยบายและแนวทางการแก้ปัญหาของรัฐ และข้อจำกัดด้านการเมือง เป็นต้นในเขตชนบทการเผาส่วนใหญ่เกิดในป่าผลัดใบ (มากกว่า ๖๕ %) รองลงมาคือป่าไม่ผลัดใบและพื้นที่การเกษตร จุดที่เผาส่วนใหญ่ห่างจากหมู่บ้านและชุมชน มักเกิดในบริเวณใกล้ป่าสงวนมากกว่าป่าอนุรักษ์ แม้แต่พื้นที่ที่มีสาเหตุและช่วงเวลาของการเผาแตกต่างกันไป แต่ก็มีสาเหตุร่วมกันคือ การเผาวัสดุการเกษตร เผาเพื่อเตรียมทำไร่ หางของป่า จับจองพื้นที่หรือเพื่อจัดการพื้นที่ป่ากร้าง ทั้งนี้สาเหตุเชิงซ้อนมีหลายมิติ อาทิ ภูมิประเทศ ภูมิอากาศ อาชีพ (หาของป่ามีรายได้ดีกว่าทำเกษตร) ความยากจน ขาดแรงงาน วัฒนธรรม หรือรสนิยมชอบกินของป่า ขาดเทคโนโลยีที่เป็นไปได้สำหรับการปรับเปลี่ยนชนิดพืชจากข้าวโพด รวมทั้งเทคโนโลยีการจัดการวัสดุการเกษตรที่มีต้นทุนต่ำกว่าการเผา (ศุทธิณดนตรี, ๒๕๕๖) รวมทั้งปัญหาด้านการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของเกษตรกรอีกด้วย

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น องค์การบริหารส่วนตำบลยาบี จึงได้จัดทำโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM_{2.5}) ไฟป่าและหมอกควันองค์การบริหารส่วนตำบลยาบี ขึ้น เพื่อบริการประชาชนในพื้นที่ตำบลยาบีลดการเผาป่าหรือนาไร่ สร้างจิตสำนึกให้ประชาชนในเรื่องสิ่งแวดล้อม และเพื่อบริการป้องกัน และแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ในพื้นที่ตำบลยาบี

๒. วัตถุประสงค์ของโครงการ

- ๒.๑ เพื่อบริการประชาชนในพื้นที่ตำบลยาบีลดการเผาป่าหรือนาไร่
- ๒.๒ เพื่อบริการประชาชนมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม
- ๒.๓ เพื่อบริการและป้องกันปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5}

๓. เป้าหมาย

ประชาชนในพื้นที่ตำบลยาบี จำนวน ๑,๐๐๐ คน

๔. ระยะเวลาดำเนินงาน

ระหว่างเดือน ตุลาคม ๒๕๖๖ – กันยายน ๒๕๖๗

๕. สถานที่ดำเนินการ

หมู่ที่ ๑ , ๒ ,๓, ๔, ๕ และ หมู่ที่ ๖ ตำบลยาบี อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี

๖. ขั้นตอนการดำเนินการ

- ๔.๑ วางแผนการดำเนินการจัดกิจกรรม
- ๔.๒ กำหนดหลักสูตรในการจัดกิจกรรม
- ๔.๓ จัดทำโครงการเพื่อเสนอขออนุมัติ
- ๔.๔ จัดกิจกรรมตามกำหนดการ
- ๔.๕ สรุปผลการจัดกิจกรรม

๗. กิจกรรมที่จัดตามโครงการ

- ๗.๑ จัดกิจกรรมทำความสะอาดถนน ล้างถนน และทางเท้า
- ๗.๒ จัดกิจกรรมการปรับปรุงผิวถนนที่ชำรุดเพื่อลดปัญหาฝุ่นจากการจราจร
- ๗.๓ จัดกิจกรรมการให้ความรู้แกนนำชุมชนลดมลพิษจากการเผาในที่โล่ง
- ๗.๔ จัดกิจกรรมเพิ่มพื้นที่สีเขียว(ปลูกต้นไม้ต่างๆ)
- ๗.๕ การประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูล ในช่องทางต่างๆ
  - แผ่นพับ ใบปลิว
  - ติดตั้งป้ายรณรงค์ปลูกจิตสำนึก เผาป่า/นาร้าง
  - เว็บไซต์ อบต.ยาบี

๘. ผู้รับผิดชอบ

องค์การบริหารส่วนตำบลยาบี อำเภอหนองจิกจังหวัดปัตตานี

๙. หน่วยงาน / ผู้ที่เกี่ยวข้อง

- ๙.๑ ผู้นำชุมชนในพื้นที่ตำบลยาบี
- ๙.๒ องค์การบริหารส่วนตำบลยาบี

๑๐. ผลที่ได้รับ

- ๑๐.๑ ประชาชนในพื้นที่ตำบลยาบี ลดการเผาป่าหรือ นาร้าง
- ๑๐.๒ ประชาชนมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น
- ๑๐.๓ ปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM ๒.๕ ในพื้นที่ตำบลยาบี ลดลง

๑๑. ความสำเร็จของการดำเนินงาน

- ๑๑.๑ เปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์

(/) ผลการดำเนินงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ร้อยละ ๑๐๐

- ๑๑.๒ เปรียบเทียบกับเป้าหมาย

(/) สูงกว่าเป้าหมาย เพราะ ประชาชน และหน่วยงานราชการในพื้นที่ที่ให้ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมในโครงการฯ มากกว่าจำนวนกลุ่มเป้าหมายที่ตั้งไว้

ลงชื่อ.....

(นางสาวจัสมิต มุมินรุ่งเรืองเดช)

นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ

ผู้รายงาน

ภาพกิจกรรมทำความสะอาดถนน ล้างถนน และทางเท้า
เพื่อลด ฝุ่นละออง

ภาพกิจกรรมการปรับปรุงผิวถนนที่ชำรุดเพื่อลดปัญหาฝุ่น
จากการจราจร

การให้ความรู้กับผู้นำชุมชน ในการลดมลพิษจากการเผาในที่โล่ง

การให้ความรู้กับเด็กและเยาวชนในสถานศึกษาในเขตพื้นที่ อบต. ยาบี่ เรื่อง
ปัญหาฝุ่นละออง
ขนาดเล็ก PM ๒.๕ และไฟป่าหมอกควัน

กิจกรรมให้ความรู้กับเด็กนักเรียนโรงเรียนบ้านยาบี่ ในเรื่องปัญหา
ฝุ่นละออง ขนาด เล็ก PM ๒.๕

กิจกรรมให้ความรู้กับเด็กนักเรียนโรงเรียนบ้านคลองช้างในเรื่อง
ปัญหาฝุ่นละออง ขนาด เล็ก PM ๒.๕

การชักซ้อมแผนการเผชิญเหตุเมื่อเกิดไฟไหม้หรือไฟไหม้ป่า
ในพื้นที่ตำบลยาบี

การจัดกิจกรรมเพิ่มพื้นที่สีเขียว (ปลูกต้นไม้) ในพื้นที่ตำบลยาบี
ภายใต้กิจกรรมวันรักต้นไม้แห่งชาติ ประจำปี ๒๕๖๗

การจัดกิจกรรมเพิ่มพื้นที่สีเขียว (ปลูกต้นไม้) ในพื้นที่ตำบลยาบี
ภายใต้กิจกรรมวันป่าชุมชนแห่งชาติ ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๗

ภาพการติดตั้งป้ายประชาสัมพันธ์
เพื่อแก้ปัญหา การเผาป่า ไร่ นา ขยะมูลฝอย เศษไม้ ใบหญ้า
อันเป็นสาเหตุของ ปัญหามลพิษทางอากาศ

